

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 39 Den 28de September 1805.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schultze.

Undertegnede ere Redacteurer, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Offentlig Foranstaltning.

Paa Forestilling af den kongelige Direction for Stutter-
rievesenet og Dyrelægekollegiet har det behaget Hs. Majes
Staat, under 9 f. M., allernaadigst at befale, at, ligesom
i Danmark, skal herefter, i Hertugdømmene, de
Hengsters Bedømmelse, hvilke, efter Forordningen af
30 Marts 1795, fremsættes til Præmies Erholdelse,
ske af, foruden Amtmanden, tvende Sagkyndige, som
af fornævnte Direction skulle udværges, og at enhver
af disse Sagkyndige maa nyde de sædvanlige Diætpenge
og de dertil fornødne frie Kjørseler.

Lov.

Lovgivninger.

Under 15 Marts d. A. er, igjennem det tyske Cancellie, udsærdiget en Ovarantaine-Forordning for Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Hertskabet Pinneberg, Grevskabet Ranzau og Staden Altona. Denne Forordnings første Afdeling, med Overskrift Forsigtigheds Forholdsregler fra Søesiden, er af samme Indhold, som Forordningen om Ovarantainevesenet for Danmark og Norge, af 8 Febr. d. A., men har desuden, som anden Afdeling, under Overskrift, Forsigtigheds Forholdsregler fra Landsiden og i Landet, følgende særskilte Tillæg.

§. 40. Almindelig Forsigtighed i Henseende til Reisende.

Da der paa de Tider, naar der nogetsteds i Europa er udbrudt pestartigt smittende Syger, behøves en stærket Opmærksomhed paa alle Reisende, saa befales samtlige Øvrigheder paa det alvorligste, at skaffe sig nøie Kundskab saavel om de Reisendes Personer, som om den af dem tilbagelagte Reise, og nøie at sammenligne deres Forklaringer med deres Passer og andre Beviser, som de skulle fremlægge. Dersom det da maatte vise sig, at en Reisende kom fra et smittet Sted, og han ei, siden hans Afreise derfra, har opholdt sig, i det mindste 40 Dage, paa umistænkte og for pestartig Smitte aldeles befrieede Steder, og derom kan fremvise formelige Attester,

ster, saa skal det, med Bekjendtgjørelse af efterfølgende Forskrifter, aldeles formenes ham, at komme ind i Landet, eller han, om han allerede er kommen derind, skal føres tilbage over Grændsen. Det samme finder ligeledes Sted, naar denne Attest skulde være saa gammel, at Fremviseren siden kunde have været paa smittede Steder. Ogsaa maae de Reisende, ved deres Indtrædelse i Landet, ingen Vi. eller Afvele tage, ved at forlade de ordentlige Postrouter, men skulle, i Overtrædelsessald, vises tilbage over Grændsen.

§. 41. Indskjærpelse af Passforordningerne for Udlændinge.

Alle Udlændinge, som det, efter Forordn. af 5te Febr. 1802, 10 Juni 1803 og 22 Mai 1804, paa-ligger, ved deres Indtrædelse i Hertugdømmene, at forsyne sig med forfristsmessige Passer, skulle desangaaende mælde sig hos Hs. Majestæts Gesandtskab i Hamburg, Residentfabet i Lübeck eller Øvrighederne i de nærmeste Grændsesteder og Amter, og overhovedet rette sig efter fornavnte Forskrifter, hvorover alle Øvrigheder og indenlandske Bedkommende paa det næste have at vaage.

§. 42. Fremgangsmaade mod Reisende, som indsnige sig.

Reisende, som imod foranstaaende Forskrifter (§. 40 og 41) maatte indsnige sig i Hertugdømmene, uden

at

at være forsynede med forskriftsmæssigt Pass eller andre Beviser, enten de overalt ei have søgt at skaffe sig et Pass, eller Samme paa deres Begjering er blevet dem nægtet, skulde, saasnart de antræffes, paagribes, og usfor- tøvet bringes over nærmeste Grændse. Alle Vare og Effecter, som slige Personer føre med sig, confiskeres; men, dersom, de høre til giftfængende, og komme fra pestartigt smittede Steder, uden i Forveien at have ud- holdet en 40 Dages Quarantaine, eller fra mistænkte Egne, uden at være forsynede med de tilhørlige Sund- hedspasser og Attester, skulde de paa Stedet opbrændes, uden med Hænder at berøres.

§. 43. Forskrift i Henseende til indsnegne Vare.

Paa samme Maade forholdes med Gods og Vare fra pestartigt smittede Steder eller mistænkte Egne, som indbringes i Hertugdømmene.

§. 44. Angaaende Breve og Papirer.

I Henseende til Breve og Papirer, som ankom- mer paa Posterne, fra pestartigt smittede Steder eller mistænkte Lande, iagttages, indtil videre Foranstalt- ning, den hidtil værende Frengangsmaade.

§. 45. Fordoblet Opmærksomhed paa fremme- de Bispekræmmere og omløbende Folk.

Øvrighederne skulde, naar pestartigt smittende Sy- ger herse i noget Land i Europa, fordobble den dem des- uden ellers paaliggende Opmærksomhed, at ei nogen ind-

lades

lades i Landet, som ei kan bevise, hvorledes han paa en retmessig og ærlig Maade ernærer sig, i Besynderlighed ingen Gjoglere, Liniedansere, Markstrigere, Taflenspillere eller andre slige Kunstnere, Forevisere af Rariteter eller Dyr, Gaveindsamlere, Byltebærere, Kramjorder, Sigeuner og overhovedet andre ei med Concessioner forsynede Visssekrammere eller Kludesamlere, Olitetkrammere o. s. v. Skulde slige Personer endda antræffes, skulde de strax anholdes og bringes over Grandsen, med den Advarsel, at de i Gjentagelsesfald ville blive straffede med Tugthuusstraf paa 6 Maaneder til 2 Aar. Ogsaa skal der i hvert Fald forholdes paa foransøgte Maade (§. 42. 43.) med de Vare, som de medbringe.

§. 46. Kroemænds, Gjestgiveres og Huusverters Pligter.

Dersom Kroemand og Berter eller andre Indvaanere, som holde Mattheherberge, paa de Liden, naar det er bekjendt, at der i Europa nogetsteds er pestartigt smittende Syger, imod Forordningen herbergere Reisende uden Øvrigheds Passer, eller endog fremmede Visssekrammere, Landstryggere eller saadanne Folk, som Indtrædelse og Ophold i Hs. Majestæts Lande er forbudet, (§. 45.), skulde straffes med Pengestraf fra 10 til 50 Rdlr. eller forholdsmæssig Fængselsstraf, og overhovedet, efter Omstændighederne, have deres Vertskabs- eller Kroeholds-Privilegium forbrudt.

§. 47. Øvrighedernes Beretninger.

Alle Tilfælde og Foranstaltninger, som have Hensyn paa disse Forskrifter, (§. 40 — 46) skulle Øvrighederne usfortøvet indberette saavel til Quarantaineanstaltens Direction som til det foresatte Overdicasterium.

§. 48. Specielle Foranstaltninger ved en nær Fare for Smitte fra Landsiden.

Skulde en nær Fare for en pestartig Smitte fra nogen Side af det faste Land vise sig, vil Hs. Majestæt, ved en partiel eller total Spærring, ligesom ogsaa ved andre kraftige og virksomme Forholdsregler, træffe de til Allerhøiestsammes Algers og Landes Sikkerhed fornødne Foranstaltninger.

Under 20 d. M. er, igjennem General-Toldkammeret, udfærdiget en Forordning om Consumtions Afgifterne ved Ølbrygning og Brandeviinsbrænding i Kjøbenhavn. Dens Indhold er følgende. Da den forandrede Indretning, som med Ølbryggerierne i Kjøbenhavn fra næste Aars Begyndelse finder Sted, gjøre andre Bestemmelser i Henseende til Formalings Consumptionen og Brændings Afgiften nødvendige; saa befaler Hs. Majestæt, som følger.

§. 1. Fra 1ste Januar 1806 erlægges i Kjøbenhavn i Formalings Consumption til Øl eller til Brandevin af $9\frac{1}{2}$ Lpd. brutto alt Slags Malt 1 Rdlr.

§. 2.

§. 2. Brændings Afgiften, som i Overeensstemmelse med Forfristerne i Forordningen af 25de Mai 1804 svares af hver Brænding, bliver fra 1ste Jan. 1806 i Kjøbenhavn 16 Sk. pr. Tønde af Mæstekarrets enkelte og Kjedlens samt, paa den bestemte Maade, Hattens dobbelte Tøndetal.

§. 3. Derimod nedsættes den i Forordningen af 25de Mai 1804 paabudne Formalings Afgift til Brændevin i Kjøbenhavn saaledes, at den fra 1ste Januar 1806 bliver:

af Hvede 14 Pbd. brutto	1 R. 16 S.
af andre Kornvare 1 Tønde	1 R. 1 S.
af Klid og andet Kornaffald 1 Tønde, eller af Sirup 100 Pbd.	1 R. 38 S.
af Sukkervand 136 Potter, eller af Sukkers stum 102 Potter	1 R. 15 S.
af Mallaft eller Opstikning 120 Potter, eller af raat Sukker 200 Pbd.	1 R. 84 S.

§. 4. Af ovennævnte Afgifters Beløb erlægges desuden $\frac{1}{8}$ Tillæg til Skatkammerfonden.

Under 24 d. M. er, igjennem det tyffe Cancellie, udstedet et Patent, af Indhold, at, da det formedelft de nærværende overordentlige Omstændigheder er fornødent, at de for Hs. Majestæts Troppers Marsch nødvendige Kjørseler og Qvarterer ydes og gives af de ellers
den

i denne Henseende Privilegerede, være sig i Stæderne eller Klosterne, paa de adelige Godser, i de octroierede Koege, paa Cancellie-Godserne eller Frigaardene, ligesom af de Uprivilegerede, saa befaler H. M. Jæstæt alle sine Kjære og troe Undersaatter i Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Herstædet Pinneberg, Grevfæstet Rantzau og Staden Altona, uden Forskjel og Undtagelse, overalt uværgeligt og uopholdeligt, at adlyde Requisitionerne om Kjørseleer og Qvarterer. Tillige skal der over de ydede Kjørseleer og Qvarterer holdes nøjsagtige Visiter og Registre, for at tjene til sikker Efterretning, hvorefter i Tiden en billig Godtgjørelse kunde bestemmes dem, som, formedelst deres Beliggenhed og locale Forhold, derved især bebyrdes.

Blandede Efterretninger.

Under 24 Septbr. d. A. ere samtlige Amtmænd i Danmark fra det danske Cancellie blevne tilskrevne saaledes.

P. M.

Til dette Collegium er fra nogle Oversøvrigheder indberettet, at der jevnlig indløber Klager over, at de, som have Hjemstand et Sted, nægtes Huuslye her, endskøndt de ernære sig selv, og at Sogne-Commissiønerne i Almindelighed ikke opfylde, hvad dem, i Følge Cancelliets Resolution af 12 Novbr. 1803, paaligger,

da

Da de, istedet for at være saadanne til Huuslye Trængende behjælpelige i at forskaffe dem Samme, snarere søge, saa meget som muligt, at undgaae denne dem paalagte Pligt, ved at anføre, enten at saadanne Personer eller Familier ikke paa den Tid, de ere trængende til Huuslye, nyde Understøttelse af Fattigvæsenet, eller at de ikke ere berettigede til at fordre denne paa det Sted, hvor de i Diebliffet behøve Huuslye.

For nu, saavidt som det kan lade sig gjøre, at rydde de Hindringer af Veien, der i denne Henseende møde saavel Opnaaelsen af det, ved Lovgivningen om Fattigvæsenet, eftertragtede Maal, som Cancelliets og Overøvrighedernes derhen sigtende Foranstaltninger, og for i Fremtiden at forebygge, at de, der øieblikkeligen trange til Huuslye, uagtet de ellers kunne ernære sig selv, og blot nægtes saadant, af Frygt for, at de en gang i Tiden, hvis de blive trængende, skulle falde det Sted, hvor de opholde sig, til Byrde, ikke, saaledes som det paa nogle Steder skal have været Tilfældet, skulle udsættes for, enten at see sig selv og deres Familier berøvede af Huuslye, eller at see deres Indboe henlagt under aaben Himmel; Skulde Man tjenstligst anmode Dem om, behageligen at ville tilkjendegive samtlige Sognecommissioner i det Dem anbetroede District, at, naar nogen, som i et Sogne-District, paa lovlig Maade, ernærer sig, uden der at have været boesat i

3 Aar, skulde blive huusvild, da paaligger det Fattig-Commissionen i Districtet at forskaffe en saadan Person eller Familie Huus, mod sædvanlig Betaling, for hvilken Commissionen bør indestaae, og, skulde ingen Huusleilighed være at erholde, da er Commissionen berettiget til at indlægge den huusvilde Person eller Familie ved Omgang i Districtet, indtil eet eller andet Sted kan faaes til Leie.

Skulde Huusleien, naar Leietiden er udloben, blive betalt af den forhen Huusvilde, da maa saadan en Person ansees for trængende, og bør da henføres til det Sted, som det, efter Anordningerne, paalaae at understøtte ham, isald han strax, da han manglede Huus, var kommen derhen; men den foreskudte Huusleie bliver for det Sognedistricts Regning, hvor han blev huusvild, efterdi dette maa ansees for en Interims-Hjælp, som det Sted, hvor Personen bliver trængende til Samme, i Folge Reglementet for Fattigvæsenet, er pligtigt at forskaffe.

Hvis nogen Fattig-Commission, imod Formodning, skulle nægte Opfyldelsen af det Ovenansørte, saa bør den, ved en nærmere bestemmende daglig Mulkst, tvinges dertil.

3 Anledning af en Cancellie-Resolution, hvorved bestemtes, at de Bekostninger paa Skolebygninger og deres

deres Bedligeholdelse, som efter Forordningen af 23 Jan. 1739 ikke skalle præsteres in natura af Gaard- og Hausmænd, burde repareres paa Skoledistrictets samtlige Lodseieres Hartkorn, har vedkommende Amtmand forespurgt, om det, som saaledes skal repareres paa Lodseiernes Hartkorn, skal udredes af Hartkornets Brugere, nemlig Fæstebønderne, eller alene af Hartkornets Eiere, nemlig af Proprietairerne, for alt deres i Districterne eiende Hartkorn, og af Selveier-Bønderne. Cancelliet har herpaa svaret, at, da den 22 og 24 §. i Forordningen af 23 Jan. 1739 nøie bestemmer, hvad af Skoledistrictets Beboere ved en Skoles nye Bygning og dens Reparation kan fordres, og samme 24 §. kjelner imellum dem, der give Halm til Tag, kline Bærgene, holde Diger om Kaaalhaugen samt Brønden vedlige, og dem, som Skolen bygte, der have at reparere al anden Brystfældighed, benævnte i 22 §. til Materialier af Tommer, Bræder, Børde, Bænke, Jern, med videre og Arbeidsløn, hvorved Lovgivningen synes at have taget Hensyn til de Materialier, over hvilke en Fæstebonde selv, efter sit Fæstebrev, er raadig, men fritaget ham for Leverancen af andre Materialier; saa bør Omkostninger paa Skolers Bedligeholdelse lignedes paa Hartkornets Eiere, forsaavidt Samme ikke ved benævnte Forordning af 23 Januar 1739, enten med fornødne Materialiers Kjørsel eller med Gangdage og med Le-

veran-

verancen af Leer-Bender og Langhalm, samt med udfordrig Hegn, er Skoledistrictets Gaards og Huusmænd paalagt.

Under 21 d. M. ere samtlige Grever og Baroner i Danmark fra det danske Cancellie blevne tilskrevne saaledes.

P. M.

Erfaring har viist, at det Privilegium, som danske Lov I — 6 — II og norske Lov I — 6 — IO, conf. med Forordningen af 10 April 1750, indeholde, og i hvis Følge Grevskabernes, Baroniernes samt Rytter-Districternes Virketingsdomme umiddelbart indankes for Høiesteret, ikke medfører nogen velgjørende Virkning; hvorimod den Borger, som hører under een af disse Retter, maa see sig afskaaren fra Udgang til, lige med andre Hs. Majestæts Undersaatter, at saae sine Sager paakjendte ved Provincial-Overretterne, og, i dets Sted, at indtrækkes for Høiesteret, uagtet den emtvistede Gjenstand kunde være af saa ringe Værd i Forhold til Omkostningerne, at han, i at vinde Sagen, dog maatte tabe sine Penge; ligesom ogsaa saadan Afvigelse fra den almindelige Rettergangsmåde giver Tretelyst og Ondskab Leilighed og Baaben til Chicane og Forurettelse, samt leder til den Tanke at Lands- og Stifts-

Stifts-Overretterne ere mindre nødvendige, end de ansees for at være.

I Betragtning af disse og flere Uleiligheder, som den hidtil gjældende Indretning medfører, til Skade for Rettens vedbørlige og hurtige Pleie, har Hs. Majestæt ogsaa fundet sig anlediget til ved allernaadigst Forordning af 6te d. M. at befale, at de kongelige Rytter-Districters Birkedommeres Behandlinger og Domme herefter skulle indankes for den vedkommende Provincial-Overret; hvorhos Allerhøistbemaældte Hs. Majestæt har bemyndiget Cancelliet til at correspondere med samtlige Grever og Baroner, om de ville give deres Samtykke til, at deres Birkedommeres Behandlinger, maatte ligesom med andre Underretters, paaankes i Overeensstemmelse med Lovens almindelige Forfrister.

I allerunderdanigst Følge af denne Hs. Majestæts Cancelliet tillagte Befaling, skulde Man tjenstligt underdele sig Deres behagelige Betænkning, om De, i Betragtning af Foranførte, ville samtykke i, at der, i Henseende til Deres Birkedommeres Behandlinger og Domme, forholdes paa samme Maade, som ved den allegerede Anordning er fastsat for de forrige kongelige Rytterdistricters Birkedommere.

Til Quarrantaine-Indretningen i Christianssand ere indkomne følgende Skibe, nemlig:

I) Den

1) Den 11te d. M., Providentia, af Molde, ført af Skipper Lønnes A. Dahl, kommet fra Mallorca med en Ladning Bliin, Rosiner og Orangeffaller, bestemt til Jahde, hvorsfra det er afviist til Christianssand. Det er underkastet 14 Dages Quarantaine, efterat al giftfængende Emballage er destrueret;

2) s. D., Fru Anna Margaretha, af Flensborg, ført af Skipper Christian N. Vjørn, kommet fra Barcelona og Tarragona med en Ladning Bliin og Brændeviin. Det er lagt i 14 Dages Observationsquarantaine, efterdi Skipperen, 27 Dage før Ankomsten til Christianssand, har været ombord paa en spansk Krydser ved Gibraltar;

3) Den 13 d. M., den unge Johannes, af Flensborg, ført af Skipper Andreas Hendrichsen, kommet fra Saloe med en Ladning Bliin og Brændeviin, bestemt til Lübeck. Det er lagt i 4 Dages Observationsquarantaine.

Det i denne Tidende forhen omtalte Skib, Mary, ført af Skipper Gyllert Fuller, er løst af Quarantainen.

Levige Embeder.

Under det danske Cancellie: Det residerende Pastorat til Bøgen i Helgelands Provstie i Nordlandene, 100 Rdlr.; Tversted og Uggerbye Sognefald i

Aals

Halborg Stift; Selløe Sognekald i Nordsjords Provstie Bergens Stift, 163 Rdlr. 66 Sk. ; Sneasens Sognekald, i Øster Indherreds Provstie, Trondhjems Stift, 370 Rdlr. ; af dette Embed svares 300 Rdlr. aarligen til den entledigede Sognepræst; Hølands, Hemnæs og Sletsfougens Sognekald i Aggershuus Stift, 600 Rdlr. ; af dette Embede svares 350 Rdlr. til den entledigede Sognepræst.

Befordringer og Afgang.

Under det tydske Cancellie: Den 20 Sept. er Cand. Theol. J. Hansen confirmeret som valgt Præst til Hølebuill under Tønder Amt.

Under Generalitetet: Den 13de September er characteriseret Capitain F. v. Pohlmann beskikket til Compagniechef, og Second-Lieutenant B. v. Rye til virkelig Premier-Lieutenant, begge i det tellemarkske Infanterie-Regiment; Prem. Lieut. O. v. Olsen, af tellemarkske Inf. Reg., udtraadt af No. og sat a la suite ved Regimentet; Premier-Lieut. ved Garnisonen paa Bardsøhuus, K. Knudsen, afskediget af Krigstjenesten. Den 20de, Frikorporal K. P. Åstrup beskikket til Kornet a la suite ved det jydsk Regiment lette Dragoner.

Under Admiralitetet: Den 20 September ere Cadetterne T. E. Rosenørn og M. E. Klauermann avanceret

cerede til Second-Lieutenanter; O. E. Lange til Cadet med 100 Rd. Gage; T. Hillerup til Cadet med 50 Rd. Gage, og E. Flindt antegnet som Indskreven ved Søkadetkorpset. Den 24de, E. M. Wang, efter Ansøgning, udslettet af Søkadet Rullen, hvori han var antegnet som Indskreven.

Under Kancellikammeret: Den 20 Septbr. er Amtmanden for Randers Amt, J. Benzon, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra Embedet fra næstkommende 1ste October, og General-Krigs-Commissair, Kammerherre, samt Oberst og Chef for det første østre jydsk Landvæbns-Regiment, P. E. Jøns, i hans Sted udnævnt til Amtmand fra bemældte Tid; Amtsforvalteren for Thisted Amt, N. Friderichsen, udnævnt til Amtsforvalter for forrige Bordingborg og Moens Amt, og hidtil værende Fuldmægtig ved Thisted Amts-Contoir, Gram. Jørgen Sørensen, i hans Sted befuldmægtiget til Amtsforvalter for Thisted Amt.

Under General-Toldkammeret: Den 20de September er Underbetjenten i Holbek, T. Thorsen, befuldmægtiget til Undertold- og Consumtionsbetjent i Kjøbenhavn; Borger-Capitain J. Murphy til Stadshauptmand paa St. Thomas med Capitains Rang af Armeen og med Armeens Feldtegn.

Under General-Postamtet: Den 20 September Commandeer-Sergeant L. J. Weis udnævnt til Postmester i Hobroe.